

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

2029 *Reial Decret Llei 3/2013, de 22 de febrer, pel qual es modifica el règim de les taxes en l'àmbit de l'Administració de justícia i el sistema d'assistència jurídica gratuïta.*

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

La Llei 10/2012, de 20 de novembre, per la qual es regulen determinades taxes en l'àmbit de l'Administració de justícia i de l'Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses, ha actualitzat el règim de determinades taxes en l'àmbit de l'Administració de justícia. Esta llei es configura com la norma habilitant dels recursos pressupostaris imprescindibles que garantisquen el finançament de la nova regulació substantiva del dret a la justícia gratuïta a què es referix l'article 119 de la Constitució, dret de caràcter instrumental respecte del dret fonamental d'accés a la jurisdicció reconegut en l'article 24.

En esta tasca s'ha tingut en compte la doctrina establida pel Tribunal Constitucional, tant en la seua sentència 20/2012, de 16 de febrer de 2012, com en altres posteriors, que valida la viabilitat d'un sistema mixt de finançament de l'Administració de justícia amb càrrec als impostos i «a les taxes abonades pels que resulten beneficiats per l'actuació judicial».

L'aplicació de la llei, no obstant això, ha posat de manifest que a pesar que les taxes, en abstracte i per si mateixes, no es consideren lesives de cap dret, podrien arribar a donar-se casos concrets i individualitzats en els quals la quantia fixada en la taxa fóra excessiva. Conseqüentment, inclús partint de la legitimitat de la configuració vigent de la taxa, és necessari arbitrar els mecanismes que eviten que, ni tan sols amb caràcter residual, la quantia de les taxes pugua generar efectes no desitjats.

El que s'ha exposat justifica la urgència per compassar l'aplicació de la taxa per l'exercici de la potestat jurisdiccional amb algunes de les mesures que hui s'inclouen en l'avantprojecte de nova Llei d'Assistència Jurídica Gratuïta. Sense la coordinació de conseqüències jurídiques, el funcionament del model podria veure's afectat en la seua coherència interna.

II

La Llei 10/2012, de 20 de novembre, es configura com una premissa bàsica per al bon funcionament de la justícia gratuïta, ja que garantix la suficiència de recursos del sistema, si bé la seua entrada en vigor s'ha produït de manera anticipada en relació amb la seua norma complementària, la nova Llei d'Assistència Jurídica Gratuïta, la tramitació parlamentària de la qual presenta més complexitat. Esta circumstància, que ha sigut posada de manifest pel Defensor del Poble, obliga a revisar determinats aspectes de la vigent Llei d'Assistència Jurídica Gratuïta a fi de compassar els efectes de les dos normes. D'esta manera, l'extraordinària i urgent necessitat que justifica este reial decret llei és evitar que els distints temps d'aprovació de les lleis esmentades, derivats de les diferències de tramitació parlamentària, distorsionen la seua aplicació pràctica.

Així mateix, les modificacions puntuals que es duen a terme en la Llei 10/2012, de 20 de novembre, i que es concreten en reduccions de la quantia de les taxes en determinats supòsits o en la seua no-exigència en funció de la naturalesa del procés, suposen que este reial decret llei s'ajuste als límits materials que prescriu l'article 86.1 de la Constitució per a estes normes amb rang de llei.

III

En esta línia, en primer lloc s'introduïxen una sèrie de canvis en la Llei 10/2012, de 20 de novembre, a fi d'atendre amb la major celeritat els plantejaments exposats pel Defensor del Poble. Per esta raó s'incorpora una nova exempció per a l'execució dels laudes dictats per les juntes arbitrals de consum. Dins de la regulació de la determinació de la quota tributària de la taxa, les actuals circumstàncies aconsellen la introducció d'una escala específica per a les persones naturals, amb un tipus menor que el general, que es reservaria per a les persones jurídiques. Així mateix, es limita, des del punt de vista de la quantia, l'aplicació de la taxa en l'orde contenciós administratiu quan el recurs s'interposa contra resolucions sancionadores, de manera que s'impedix que la taxa supere el 50 per cent del seu import econòmic.

Les raons d'urgència i necessitat justifiquen també una sèrie de modificacions dirigides a resoldre problemes i dubtes plantejats en la pràctica i que afectaven els processos de capacitat, filiació, matrimoni i menors, les accions que poden interposar els administradors concursals o els de divisió de patrimonis.

Junt amb això s'opera una modificació en la Llei d'Assistència Jurídica Gratuïta 1/1996, actualment en vigor, per a evitar desfasaments entre el règim normatiu que arreplega esta i l'aplicació de les taxes en l'àmbit de l'Administració de justícia. Amb este fi es definixen els supòsits que permeten el reconeixement del dret a l'assistència jurídica gratuïta, i s'establix una casuística més àmplia que l'existent fins ara i se n'eleva els llindars vigents, amb la qual cosa s'introduïx una millora substancial que beneficiarà de manera directa els ciutadans. Paral·lelament, se substitueix la referència al salari mínim interprofessional per la de l'indicador públic de renda d'efectes múltiples (IPREM) a fi de millorar les quanties determinants del llindar per davall del qual es reconeix el dret.

IV

Es modifica l'article corresponent al pagament de les costes de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'Enjudiciament Civil, per a evitar que, en un procés d'execució d'una hipoteca constituïda per a l'adquisició d'una vivenda habitual, s'incloga entre els conceptes de les costes processals que ha d'abonar l'executat el de la taxa pagada per l'exercici de la potestat jurisdiccional; esta exclusió s'estén a l'avalador.

Amb estos ajustos, es pretén garantir una aplicació més adequada de les taxes en l'àmbit de l'Administració de justícia previstes en la Llei 10/2012, de 20 de novembre, al mateix temps que s'avancen en el temps algunes de les previsions de la futura nova regulació de l'assistència jurídica gratuïta.

V

L'elevat cost i els problemes de seguretat que comporta la conservació de les drogues tòxiques, els estupefaents i les substàncies psicotròpiques intervingudes en els processos penals aconsella introduir en la Llei d'Enjudiciament Criminal un règim flexible que en facilite la ràpida destrucció, una vegada fets els informes analítics pertinents i assegurada la conservació de mostres suficients per a garantir ulteriors comprovacions, amb la qual cosa se superen alguns problemes que hui existixen i que han de ser resolts amb urgència.

El vigent article 367 ter de la Llei d'Enjudiciament Criminal obliga a conservar, en tot cas, les «mostres suficients per a garantir ulteriors comprovacions o investigacions». No obstant això, l'aplicació de les directrius internacionals per a la presa de mostres i pràctica d'anàlisi de substàncies determina que la mostra remesa a l'Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses o al Servei de Sanitat es corresponga amb una gran quantitat de droga, la conservació de la qual planteja importants i greus problemes de seguretat. Al mateix temps, una vegada feta l'anàlisi, no és necessària ni convenient la conservació de totes les mostres remeses a l'organisme corresponent per a una possible contraanàlisi posterior. Al contrari, la conservació d'una mostra significativa, o de «les mostres mínimes i imprescindibles que, d'acord amb criteris científics, siguen necessàries

per a garantir ulteriors comprovacions o investigacions» és suficient. La droga que ha de ser realment conservada no és el total de les mostres inicialment remeses per a anàlisi, sinó tan sols la quantitat de droga que garantisca, després de fer l'anàlisi inicial, una anàlisi contradictòria i una anàlisi diriment (en este sentit, la Recomanació del Consell Europeu de 30 de març de 2004 sobre directrius per a la presa de mostres de drogues confiscades als efectes d'anàlisi). Per això, i per a assegurar adequadament el dret a la defensa, és necessari que siga l'organisme encarregat de l'anàlisi el que determine el contingut d'eixa «mostra mínima», d'acord amb els criteris científics que estableixen les directrius internacionals i amb els protocols consensuats sobre esta matèria.

Així mateix, l'experiència confirma que la conservació de les partides no té sentit ni justificació en la generalitat dels casos, per la qual cosa és convenient agilitzar el procediment, i autoritzar-ne la destrucció –una vegada fetes les anàlisis necessàries i arreplegades les mostres mínimes suficients– si el jutge instructor, dins del termini d'un mes des que se li haja comunicat la realització de les comprovacions necessàries, no n'ordena la conservació íntegra.

La salvaguarda eficaç del bé jurídic protegit en els delictes contra la salut pública, en particular en els delictes de tràfic de drogues tòxiques, estupefaents i substàncies psicotròpiques tipificats en els articles 368 a 372 del Codi Penal, una adequada tutela del dret a la protecció de la salut dels membres de les forces i cossos de seguretat, així com la necessitat d'evitar uns costos econòmics elevats i innecessaris a les administracions públiques, màximament en l'actual entorn de crisi que demana, amb caràcter d'urgència, l'adopció de les mesures legislatives que permeten la ràpida destrucció de les drogues tòxiques, estupefaents i substàncies psicotròpiques, sense minva de les garanties que emparen les parts en el procés penal, fent realitat la voluntat del legislador de solucionar l'apressant problema descrit, present en reformes legals anteriors que, no obstant això, no han aconseguit la finalitat que les va presidir.

Les mateixes raons aconsellen la previsió d'un règim transitori que autoritze l'aplicació d'esta nova regulació a les drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques sota custòdia de les autoritats administratives a l'entrada en vigor d'este reial decret llei.

VI

En la part final d'este reial decret llei s'inclou, en primer lloc, una disposició addicional que regularitza la situació creada en relació amb l'abonament de les quotes de drets passius i de les cotitzacions a les respectives mutualitats de funcionaris després de la supressió de la paga extraordinària i la paga addicional o equivalent del complement específic del personal del sector públic i dels alts càrrecs, del mes de desembre de 2012, efectuada pels articles 2 i següents del Reial Decret Llei 20/2012, de 13 de juliol, de mesures per a garantir l'estabilitat pressupostària i de foment de la competitivitat.

Com a conseqüència del que estableixen l'article 23.2 del text refós de la Llei de classes passives de l'Estat, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 670/1987, de 30 d'abril, i la disposició final quarta, dos, de la Llei 10/2012, de 20 de novembre, per la qual es regulen determinades taxes en l'àmbit de l'Administració de justícia i de l'Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses, tant la quota de drets passius com la de les respectives mutualitats de funcionaris es van abonar doblement en el mes de desembre de 2012.

No obstant això, la previsió d'abonar doblement les mencionades quotes en els mesos de juny i desembre de cada any obeïx al fet que, en estos mesos, el personal del qual es tracta percep, junt amb la mensualitat ordinària, la corresponent a la paga extraordinària.

Atés que la retribució que el personal del sector públic ha percebut en el mes de desembre de 2012 no incloïa l'import corresponent a la paga extraordinària (i a l'addicional del complement específic o equivalent) d'este mes, raons de justícia material aconsellen que la cotització es minore en la mateixa proporció i que la dita minoració es faça amb la major urgència possible. Esta disposició permet, així, amb la necessària habilitació legal, regularitzar les quotes per drets passius i mutualitats del mes de desembre de 2012.

La disposició final primera modifica determinats preceptes de la Llei de Pressupostos Generals de l'Estat per a l'any 2013 a fi de completar i permetre una aplicació més

adequada i correcta d'estos. Per a això, s'amplia l'àmbit temporal de la possible aplicació de la compensació de les exempcions en l'Impost sobre Vehicles de Tracció Mecànica que conté el Conveni de Cooperació per a la Defensa amb els Estats Units, per a la qual cosa, en tot cas, serà necessària la subscripció d'un conveni amb els ajuntaments afectats. Així mateix, s'aclarix la forma de càlcul dels ingressos tributaris de l'Estat com a índex d'evolució aplicable en la participació de les entitats locals en tributs de l'Estat de l'any 2013, i que es va utilitzar per a determinar els imports arreplegats en l'estat de gastos de la secció pressupostària corresponent. Finalment, s'amplia de tres a cinc anys el període de vigència dels plans de reducció de deute o de sanejament en els casos de refinançament d'operacions de crèdit a llarg termini concertades per les entitats locals i s'aclarixen els objectius que han de regir els plans de reducció de deute mencionats.

Una altra de les disposicions finals es referix al règim especial d'aplicació de la Llei 29/1994, de 24 de novembre, d'Arrendaments Urbans, als contractes d'arrendament previstos en la disposició addicional única del Reial Decret Llei 27/2012, de 15 de novembre, de mesures urgents per a reforçar la protecció dels deutors hipotecaris. Una norma que va instar el Govern a promoure amb el sector financer la constitució d'un fons social de vivendes propietat de les entitats de crèdit, destinades a oferir cobertura a aquelles persones que hagen sigut desallotjades de la seua vivenda habitual per l'impagament d'un préstec hipotecari, quan hi concorren circumstàncies d'especial vulnerabilitat. La recent obertura del procediment d'assignació de les primeres vivendes procedents d'este fons exigix que, amb la major celeritat possible, es doten de cobertura legal determinades especialitats que han d'observar els contractes d'arrendament que, pròximament, començaran a subscriure's.

Es reforma també el Reial Decret Llei 10/2008, de 12 de desembre, pel qual s'adopten mesures financeres per a la millora de la liquiditat de les xicotetes i mitjanes empreses, i altres mesures econòmiques complementàries, per a evitar que les empreses incórreguen en causa legal de reducció de capital i, si és el cas, de dissolució a causa de les pèrdues. En este moment, atés que el procés de consolidació bancària suposarà una nova caiguda significativa del valor de mercat dels béns immobles, es fa necessària l'aprovació d'una nova pròrroga d'esta mesura, almenys, enguany, que és el temps mínim per a negociar la reestructuració dels passius del sector, i ampliar el seu àmbit d'aplicació per a evitar que les empreses del sector immobiliari entren en situació de concurs de creditors. Es preveu que esta serà l'última pròrroga que calga, ja que els ajustos en l'actiu de les entitats en els últims anys representaran un ajust correlatiu en el passiu.

D'altra banda, la modificació de la Llei 9/2012, de 14 de novembre, de reestructuració i resolució d'entitats de crèdit, inclou una disposició addicional que aclarisca que les operacions realitzades per la Societat de Gestió d'Actius Procedents de la Reestructuració Bancària (SAREB) en aplicació de la seua normativa reguladora no constitueixen una operació de concentracions en virtut de la Llei 15/2007, a pesar que algunes d'estes puguen superar els llindars de notificació que estableix esta llei, per ser aquelles execució d'un mandat legal. Esta disposició és urgent perquè la imminent aportació dels actius de les entitats del grup 2 desencadenaria l'obligació de notificar l'operació com de concentració.

En virtut d'això, fent ús de l'autorització que conté l'article 86 de la Constitució Espanyola, a proposta dels ministres de Justícia, d'Hisenda i Administracions Públiques i d'Economia i Competitivitat, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 22 de febrer de 2013,

DISPOSE:

Article 1. *Modificació de la Llei 10/2012, de 20 de novembre, per la qual es regulen determinades taxes en l'àmbit de l'Administració de justícia i de l'Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses.*

U. La lletra c) de l'article 2 passa a tindre la redacció següent:

«c) La interposició del recurs contenciós administratiu.»

Dos. Es modifica l'apartat 1 de l'article 3:

«1. És subjecte passiu de la taxa qui promoga l'exercici de la potestat jurisdiccional i en realitze el fet imposable.

Als efectes previstos en el paràgraf anterior, s'entendrà que es realitza un únic fet imposable quan en l'escrit que exercita l'acte processal que constituïx el fet imposable s'acumulen diverses accions principals, que no vinguen d'un mateix títol. En este cas, per al càlcul de l'import de la taxa se sumaran les quanties de cada una de les accions objecte d'acumulació.»

Tres. Es modifica la lletra a) de l'apartat 1 de l'article 4, al qual també s'afigen tres noves lletres:

«a) La interposició de demanda i la presentació d'ulteriors recursos en relació amb els processos sobre capacitat, filiació, matrimoni i menors regulats en el títol I del llibre IV de la Llei d'Enjudiciament Civil. No obstant això, estaran subjectes al pagament de la taxa els processos regulats en el capítol IV de l'esmentat títol i llibre de la Llei d'Enjudiciament Civil que no s'inicien de mutu acord o per una de les parts amb el consentiment de l'altra, encara que hi haja menors, llevat que les mesures sol·licitades versen exclusivament sobre estos.»

«g) La interposició de la demanda d'execució de laudes dictats per les juntes arbitral de consum.

h) Les accions que, en interès de la massa del concurs i amb l'autorització prèvia del jutge mercantil, interposen els administradors concursals.

i) Els procediments de divisió judicial de patrimonis, excepte en els supòsits en què es formule oposició o se suscite controvèrsia sobre la inclusió o exclusió de béns, meritant la taxa pel juí verbal i per la quantia que es discuteix o la derivada de la impugnació del quadern de partició a càrrec de l'opositor, i si ambdós s'oposen, a càrrec de cada un per la seua respectiva quantia.»

Quatre. S'afig un nou apartat 4 a l'article 4:

«4. En l'orde contenciós administratiu, els funcionaris públics, quan actuen en defensa dels seus drets estatutaris, tindran una exempció del 60 per cent en la quantia de la taxa que els corresponga per la interposició dels recursos d'apel·lació i cassació.»

Cinc. S'afig un paràgraf nou a l'apartat 2 de l'article 6:

«Es consideraran, a l'efecte de determinar la base imposable, com a procediments de quantia indeterminada els processos regulats en el capítol IV del títol I del llibre IV de la Llei d'Enjudiciament Civil no exempts de l'abonament de la taxa.»

Sis. En l'apartat 1 de l'article 7, a continuació de la taula corresponent a la quantitat fixa de la taxa de l'orde jurisdiccional contenciós administratiu, s'afig el paràgraf següent:

«Quan el recurs contenciós administratiu tinga com a objecte la impugnació de resolucions sancionadores, la quantia de la taxa, incloent-hi la quantitat variable que preveu l'apartat següent, no podrà excedir el 50 per cent de l'import de la sanció econòmica imposada.»

Set. El paràgraf primer de l'apartat 2 de l'article 7 passa a tindre la redacció següent:

«2. Quan el subjecte passiu siga persona jurídica se satisfarà, a més, la quantitat que resulte d'aplicar a la base imposable determinada d'acord amb el que disposa l'article anterior, el tipus de gravamen que corresponga, segons l'escala següent:»

Huit. S'afeg un nou apartat 3 a l'article 7:

«3. Quan el subjecte passiu siga persona física se satisfarà, a més, la quantitat que resulte d'aplicar a la base imposable de la taxa un tipus del 0,10 per cent amb el límit de quantia variable de 2.000 euros.»

Nou. Es modifiquen els apartats 2 i 5 de l'article 8:

«2. El justificant del pagament de la taxa, d'acord amb el model oficial, degudament validat, acompanyarà tot escrit processal per mitjà del qual es realitze el fet imposable d'este tribut.

En cas que no s'hi adjunte l'esmentat justificant, el secretari judicial requerirà el subjecte passiu perquè l'aporte en el termini de deu dies, i no cursarà l'escrit fins que esta omisió siga esmenada. L'absència d'esmena d'esta deficiència, després del requeriment del secretari judicial a què es referix el precepte, donarà lloc a la preclusió de l'acte processal i a la consegüent continuació o finalització del procediment, segons siga procedent.»

«5. S'efectuarà una devolució del 60 per cent de l'import de la quota de la taxa, que en cap cas donarà lloc a la meritació d'interessos de demora, quan, en qualsevol dels processos la iniciació dels quals done lloc a la meritació d'este tribut, tinga lloc l'aplanament total o s'arribe a un acord que pose fi al litigi.

Esta devolució també serà aplicable en aquells supòsits en què l'administració demandada reconega totalment en via administrativa les pretensions del demandant.

Es tindrà dret a esta devolució des de la fermesa de la resolució que pose fi al procés i faça constar la forma de terminació.»

Article 2. *Modificació de la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'Assistència Jurídica Gratuïta.*

U. S'afigen les lletres següents a l'article 2:

«g) Amb independència de l'existència de recursos per a litigar, es reconeix el dret d'assistència jurídica gratuïta, que es prestarà immediatament a les víctimes de violència de gènere, de terrorisme i de tracta de sers humans en aquells processos que tinguen vinculació am la seua condició de víctimes o se'n deriven o en siguen conseqüència, així com als menors d'edat i les persones amb discapacitat psíquica quan siguen víctimes de situacions d'abús o maltractament.

Este dret assistirà també els drethavents en cas de defunció de la víctima, sempre que no siga l'agressor.

Als efectes de la concessió del benefici de justícia gratuïta, la condició de víctima s'adquirirà quan es formule denúncia o querella, o s'inicie un procediment penal, per algun dels delictes a què es referix este apartat, i es mantindrà mentres romanga en vigor el procediment penal o quan, després de la seua finalització, s'haja dictat sentència condemnatòria. El benefici de justícia gratuïta es perdrà en cas de sentència absolutòria ferma o arxiu ferm del procediment penal, sense l'obligació d'abonar el cost de les prestacions disfrutades gratuïtament fins a eixe moment.

h) Amb independència de l'existència de recursos per a litigar, es reconeix el dret d'assistència jurídica gratuïta als qui a causa d'un accident acrediten seqüeles permanents que els impedisquen totalment la realització de les tasques de la seua ocupació laboral o professional habitual i requerisquen l'ajuda d'altres persones per a dur a terme les activitats més essencials de la vida diària, quan l'objecte del litigi siga la reclamació d'indemnització pels danys personals i morals patits.»

Dos. L'article 3 passa a tindre la redacció següent:

«Article 3. *Requisits bàsics.*

1. Es reconixerà el dret d'assistència jurídica gratuïta a aquelles persones físiques que, no tenint patrimoni suficient, disposen d'uns recursos i ingressos

econòmics bruts, computats anualment per tots els conceptes i per unitat familiar, que no superen els llindars següents:

- a) Dos vegades l'indicador públic de renda d'efectes múltiples vigent en el moment d'efectuar la sol·licitud quan es tracte de persones no integrades en cap unitat familiar.
- b) Dos vegades i mitja l'indicador públic de renda d'efectes múltiples vigent en el moment d'efectuar la sol·licitud quan es tracte de persones integrades en alguna de les modalitats d'unitat familiar amb menys de quatre membres.
- c) El triple del mencionat indicador quan es tracte d'unitats familiars integrades per quatre o més membres.

2. Constituïxen modalitats d'unitat familiar:

- a) La integrada pels cònjuges no separats legalment i, si n'hi ha, els fills menors, a excepció dels que es troben emancipats.
- b) La formada pel pare o la mare i els fills que reuneixen els requisits a què es referix la regla anterior.

3. Els mitjans econòmics podran, no obstant això, ser valorats individualment quan el sol·licitant acredite l'existència d'interessos familiars contraposats en el litigi per al qual se sol·licita l'assistència.

4. El dret a l'assistència jurídica gratuïta només es podrà reconèixer als que litiguen en defensa de drets o interessos propis, o aliens quan tinguen fonament en una representació legal. En este últim cas, els requisits per a l'obtenció del benefici es referiran al representat.

5. Es reconeixerà el dret d'assistència jurídica gratuïta a les persones jurídiques mencionades en l'apartat c) de l'article anterior quan, no tenint patrimoni suficient, el resultat comptable de l'entitat en còmput anual siga inferior a la quantitat equivalent al triple de l'indicador públic de renda d'efectes múltiples.»

Tres. L'article 4 queda redactat en els termes següents.

«Article 4. *Exclusió per motius econòmics.*

1. A l'efecte de comprovar la insuficiència de recursos per a litigar, es tindrà en compte, a més de les rendes i altres béns patrimonials o circumstàncies que declare el sol·licitant, els signes externs que manifesten la seua capacitat econòmica real, i es negarà el dret a l'assistència jurídica gratuïta si estos signes, desmentint la declaració del sol·licitant, revelen amb evidència que este disposa de mitjans econòmics que superen el límit fixat per la llei.

2. Per a valorar l'existència de patrimoni suficient es tindrà en compte la titularitat de béns immobles, sempre que no constituïsquen la vivenda habitual del sol·licitant, així com els rendiments del capital mobiliari.»

Quatre. L'article 5 queda redactat de la manera següent:

«Article 5. *Reconeixement excepcional del dret.*

1. En atenció a les circumstàncies de família del sol·licitant, nombre de fills o familiars a càrrec seu, les taxes judicials i altres costos derivats de la iniciació del procés, o altres d'anàloga naturalesa, objectivament avaluades i, en tot cas, quan el sol·licitant tinga la condició d'ascendent d'una família nombrosa de categoria especial, la comissió d'assistència jurídica gratuïta davant de la qual es presente la sol·licitud podrà concedir excepcionalment, mitjançant una resolució motivada, el reconeixement del dret a les persones els recursos i ingressos de les quals, inclús superant els límits previstos en l'article 3, no excedisquen el quintuple de l'indicador públic de renda d'efectes múltiples, tenint en compte, a més, la carència de patrimoni suficient.

2. En les mateixes condicions indicades en el paràgraf anterior es podrà reconèixer el dret a l'assistència jurídica gratuïta atenent les circumstàncies de salut del sol·licitant i les persones amb discapacitat assenyalades en l'apartat 2, article 1, de la Llei 51/2003, de 2 de desembre, d'Igualtat d'Oportunitats, no-Discriminació i Accessibilitat Universal de les Persones amb Discapacitat, així com les persones que els tinguen a càrrec seu quan actuen en un procés en nom seu i interès, sempre que es tracte de procediments que tinguen relació amb les circumstàncies de salut o discapacitat que motiven este reconeixement excepcional.

En estos casos, la comissió d'assistència jurídica gratuïta corresponent determinarà expressament quines prestacions de les que preveu l'article 6 s'apliquen al sol·licitant.»

Cinc. Es modifiquen els punts 5 i 6 de l'article 6:

«5. Exempció del pagament de taxes judicials, així com del pagament de depòsits necessaris per a la interposició de recursos.

6. Assistència pericial gratuïta en el procés a càrrec del personal tècnic adscrit als òrgans jurisdiccionals, o, si no, a càrrec de funcionaris, organismes o servicis tècnics dependents de les administracions públiques.

Excepcionalment i quan per inexistència de tècnics en la matèria de què es tracte no siga possible l'assistència pericial de pèrits dependents dels òrgans jurisdiccionals o de les administracions públiques, esta es durà a terme, si el jutge o el tribunal ho considera pertinent, en resolució motivada, a càrrec de pèrits designats d'acord amb el que establixen les lleis processals entre els tècnics privats que corresponguen.

El jutge o tribunal podrà acordar en resolució motivada que l'assistència pericial especialitzada gratuïta siga duta a terme per professionals tècnics privats quan s'haja de prestar a menors i persones amb discapacitat psíquica que siguen víctimes d'abús o maltractament, ateses les circumstàncies del cas i l'interès superior del menor o de la persona amb discapacitat, i es podrà prestar de manera immediata.»

Sis. L'article 12 passa a tindre la redacció següent:

«Article 12. *Sol·licitud del dret.*

1. El sol·licitant del dret a l'assistència jurídica gratuïta haurà d'indicar quines són les prestacions incloses en l'article 6 el reconeixement de les quals demana. El reconeixement del dret a l'assistència jurídica gratuïta comportarà, en tot cas, l'exempció del pagament de les taxes i depòsits previstos en el número 5 de l'article 6. La sol·licitud del reconeixement del dret es podrà formular només als efectes de l'exempció del pagament de les taxes i depòsits indicats.

2. El reconeixement del dret a l'assistència jurídica gratuïta, que podrà comprendre totes o algunes de les prestacions previstes en l'article 6, l'instaran els sol·licitants davant del col·legi d'advocats del lloc en què es trobe el jutjat o tribunal que haja de conèixer del procés principal per al qual aquell se sol·licita, o davant del jutjat del seu domicili. En este últim cas, l'òrgan judicial traslladarà la petició al col·legi d'advocats territorialment competent.

3. Quan hi haja concurrència de litigants en un procés, el reconeixement del dret a l'assistència jurídica gratuïta haurà de ser instat individualment per cada un dels interessats.

4. Quan d'acord amb les lleis processals, els sol·licitants hagen de litigar sota una sola defensa o representació, s'hauran de computar, als efectes del reconeixement del dret, la totalitat dels ingressos i havers patrimonials dels sol·licitants. En este cas, si s'acredita que els ingressos i havers patrimonials de cada un dels sol·licitants no sobrepassen els llindars que preveu l'apartat 1 de

l'article 3, es nomenaran un advocat i, si és el cas, un procurador del torn d'ofici, que hauran d'assumir la representació i defensa conjunta de tots ells.

5. Si s'acredita que els ingressos i havers patrimonials de cada un dels sol·licitants superen els llindars previstos en l'apartat 1 de l'article 3, però no aconseguixen el quíntuple de l'indicador públic de renda d'efectes múltiples, la Comissió d'Assistència Jurídica Gratuïta podrà determinar quines de les prestacions establides en l'article 6 s'atorgaran als sol·licitants.»

Set. El paràgraf segon de l'article 16 queda redactat de la manera següent:

«No obstant això, a fi d'evitar que el transcurs dels terminis pugua provocar la preclusió d'un tràmit o la indefensió de qualsevol de les parts, el secretari judicial, d'ofici o a petició d'estes, podrà decretar la suspensió fins que es produïska la decisió sobre el reconeixement o la denegació del dret a litigar gratuïtament, o la designació provisional d'advocat i procurador si la seua intervenció és preceptiva o requerida en interès de la justícia, sempre que la sol·licitud del dret s'haja formulat en els terminis que estableixen les lleis processals. Esta suspensió afectarà també el termini d'esmena a què es referix l'apartat 2 de l'article 8 de la Llei 10/2012, de 20 de novembre, per la qual es regulen determinades taxes en l'àmbit de l'Administració de justícia i de l'Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses.»

Huit. Es modifica la redacció de la disposició addicional octava.

«Disposició addicional octava. *Substitució de les referències al salari mínim interprofessional.*

Totes les referències que contenen esta llei i la normativa que la desplega al salari mínim interprofessional es consideraran fetes a l'indicador públic de renda d'efectes múltiples i la seua valoració es farà de conformitat amb l'article 3.»

Article 3. *Modificació de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'Enjudiciament Civil.*

U. Es modifica el número 7m de l'apartat 1 de l'article 241, que queda redactat de la manera següent:

«7m. La taxa per l'exercici de la potestat jurisdiccional, quan siga preceptiva. No s'inclourà en les costes del procés l'import de la taxa abonada en els processos d'execució de les hipoteques constituïdes per a l'adquisició de vivenda habitual. Tampoc s'inclourà en els altres processos d'execució derivats dels esmentats préstecs o crèdits hipotecaris quan es dirigisquen contra el mateix executat o contra els avaladors.»

Article 4. *Modificació de la Llei d'Enjudiciament Criminal de 14 de setembre de 1882.*

Es modifica l'apartat 1 de l'article 367 ter, que queda redactat en els termes següents:

«1. Es podrà decretar la destrucció dels efectes judicials, deixant-ne mostres suficients, quan siga necessària o convenient per la mateixa naturalesa dels efectes intervinguts o pel perill real o potencial que comporte el seu emmagatzemament o custòdia, amb audiència prèvia al Ministeri Fiscal i al propietari, si és conegut, o a la persona en poder de la qual van ser trobats els efectes la destrucció dels quals es pretén.

Quan es tracte de drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques, l'autoritat administrativa sota la custòdia de la qual es troben, una vegada fets els informes analítics pertinents, assegurada la conservació de les mostres mínimes i imprescindibles que, d'acord amb criteris científics, siguen necessàries per a garantir ulteriors comprovacions o investigacions, i prèvia comunicació al jutge instructor, procedirà a la seua destrucció immediata si, transcorregut el termini d'un

mes des que es va efectuar aquella, l'autoritat judicial no ha ordenat mitjançant una resolució motivada la conservació íntegra d'estes substàncies. En tot cas, el que es conserve es custodiarà sempre a disposició de l'òrgan judicial competent.»

Disposició addicional única. *Quotes de drets passius i de les mutualitats de funcionaris en el mes de desembre de 2012.*

Excepcionalment, en el mes d'abril de 2013, la quantia mensual de la quota de drets passius i de la cotització a la Mutualitat General de Funcionaris Civils de l'Estat, a l'Institut Social de les Forces Armades i a la Mutualitat General Judicial serà objecte de minoració en una quantia equivalent a l'import que haja abonat l'obligat pels esmentats conceptes en el mes de desembre de 2012 corresponent a la paga extraordinària. En el rebut de nòmina corresponent al dit mes es consignarà de manera expressa i separada la quantitat minorada.

Al personal funcionari que no es trobe en situació de servici actiu o equivalent en el mes d'abril de 2013, l'òrgan pagador que li haja satisfet les retribucions corresponents al mes de desembre de 2012 li pagarà una quantitat equivalent a l'import que haja abonat el funcionari en el mes de desembre de 2012 en concepte de quotes de drets passius i mutualitats corresponent a la paga extraordinària del dit mes. En el mes immediatament posterior al pagament de la dita quantitat, l'òrgan pagador procedirà a compensar-ne l'import global, per mitjà de minoració de l'import de les quotes a ingressar en el Tresor Públic o a la mutualitat corresponent.

El que disposen els apartats anteriors no serà aplicable a aquells empleats públics als quals es referix l'apartat 6 dels articles 2 i 3 del Reial Decret Llei 20/2012, de 13 de juliol, de mesures per a garantir l'estabilitat pressupostària i de foment de la competitivitat.

Disposició transitòria primera. *Reconeixement del dret a l'assistència jurídica gratuïta.*

Les normes d'este reial decret llei seran també aplicables en relació amb el reconeixement del dret a l'assistència jurídica gratuïta, respecte del pagament de la taxa judicial meritada d'acord amb la Llei 10/2012, de 20 de novembre.

Les quantitats abonades en concepte de taxes meritades d'acord amb la Llei 10/2012, de 20 de novembre, des de la seua entrada en vigor fins a la data d'entrada en vigor d'este reial decret llei, pels qui hagen tingut reconegut el dret a l'assistència jurídica gratuïta d'acord amb els nous criteris i llindars previstos en esta norma podran ser restituïdes, una vegada reconegut el benefici de justícia gratuïta, a través d'un procediment que s'haurà d'iniciar a instància dels interessats, d'acord amb el que preveu l'article 221 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, General Tributària. A este efecte, l'interessat haurà d'acreditar tant el reconeixement del dret a l'assistència jurídica gratuïta per part de la comissió d'assistència jurídica gratuïta corresponent com de l'abonament de la taxa judicial meritada d'acord amb la Llei 10/2012, de 20 de novembre.

Disposició transitòria segona. *Drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques actualment sota custòdia de les autoritats administratives.*

El règim de destrucció de drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques regulat en l'article 367 ter de la Llei d'Enjudiciament Criminal de 14 de setembre de 1882, en la redacció feta pel present reial decret llei, serà aplicable a les que es troben sota custòdia de les autoritats administratives a l'entrada en vigor d'este.

Disposició final primera. *Modificació de la Llei 17/2012, de 27 de desembre, de Pressupostos Generals de l'Estat per a l'any 2013.*

U. Es modifica l'apartat u de l'article 104:

«U. Amb càrrec als crèdits consignats en la secció 32, servici 02, Secretaria General de Coordinació Autònoma i Local, programa 942N, concepte 461.01, es

farà efectiva la compensació de les quotes de l'Impost sobre Vehicles de Tracció Mecànica objecte de condonació l'any 2013, com a conseqüència de l'aplicació dels beneficis fiscals establits en el vigent Conveni de cooperació per a la defensa amb els Estats Units, de data 1 de desembre de 1988. Així mateix, es podran incloure en aquella compensació les quotes de l'esmentat impost corresponents als períodes impositius de 2011 i 2012.

El càlcul de la quantitat a compensar per tots els conceptes mencionats en el paràgraf anterior es farà d'acord amb els convenis subscrits amb els ajuntaments afectats.»

Dos. Es modifica l'apartat 2 de la disposició addicional setanta:

«2. Pel que fa al càlcul dels ingressos tributaris de l'Estat de l'any 2004, s'utilitzaran els criteris d'homogeneïtzació que estableix l'article 20 de la Llei 22/2009. És a dir, se simularà l'entrega a compte de l'any 2004 de les comunitats autònomes en els termes de cessió corresponents a l'any 2013. Pel que fa a la liquidació del 2002, es calcularà per diferència entre el rendiment definitiu de les comunitats autònomes en els termes de cessió de l'any 2013 i les entregues que s'hagen efectuat d'acord amb els mencionats termes de cessió.

Igualment, per a la determinació de la resta dels índexs d'evolució regulats en el capítol I del títol VII de la present llei, distints de l'anterior, s'aplicarà el que disposa l'article 20 de la Llei 22/2009, de 18 de desembre, substituint, si és procedent, l'any base 2007 pel que corresponga.»

Tres. Es modifica el paràgraf quart de l'apartat u de la disposició addicional setanta-tres:

«A més, en el cas que les entitats locals presenten estalvi net negatiu o endeutament superior al 75 per cent dels seus ingressos corrents liquidats en l'exercici immediatament anterior en els termes definits en la disposició final trenta-u d'esta llei, les corporacions locals, mitjançant un acord dels seus respectius plens, hauran d'aprovar un pla de sanejament financer o de reducció de deute per a corregir, en un termini màxim de cinc anys, el signe de l'estalvi net o el volum d'endeutament, respectivament. Pel que fa a este últim, s'haurà de corregir fins al límit abans esmentat, en el cas que el dit volum es trobe comprés entre aquell percentatge i el que fixa l'article 53 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març. En la resta de supòsits d'endeutament excessiu, el pla de reducció de deute haurà de corregir el nivell de deute, com a màxim, al percentatge fixat en l'últim precepte esmentat.»

Disposició final segona. *Règim especial d'aplicació de la Llei 29/1994, de 24 de novembre, d'Arrendaments Urbans, als contractes d'arrendament previstos en la disposició addicional única del Reial Decret Llei 27/2012, de 15 de novembre, de mesures urgents per a reforçar la protecció dels deutors hipotecaris.*

1. Els contractes d'arrendament que se subscriguen en el marc de la comanda al Govern prevista en la disposició addicional única del Reial Decret Llei 27/2012, de 15 de novembre, de mesures urgents per a reforçar la protecció dels deutors hipotecaris, es consideraran contractes d'arrendament de vivenda i estaran subjectes a la Llei 29/1994, de 24 de novembre, d'Arrendaments Urbans, excepte en allò que preveuen els seus articles 9 i 18, amb les especialitats que es regulen a continuació.

2. La duració d'estos contractes d'arrendament serà de dos anys, prorrogables per un altre any.

3. Als sis mesos de produït l'impagament de la renda sense que este s'haja regularitzat en la seua integritat, l'arrendador podrà iniciar el desdonament de l'arrendatari. Així mateix, transcorregut el termini de duració del contracte, si l'arrendatari no desallotja la vivenda, l'arrendador podrà iniciar el procediment de desdonament.

Disposició final tercera. *Modificació del Reial Decret Llei 10/2008, de 12 de desembre, pel qual s'adopten mesures financeres per a la millora de la liquiditat de les xicotetes i mitjanes empreses, i altres mesures econòmiques complementàries.*

La disposició addicional única queda redactada en els termes següents:

«1. Només als efectes de la determinació de les pèrdues per a la reducció obligatòria de capital regulada en l'article 327 del text refós de la Llei de Societats de Capital, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, i per a la dissolució prevista en l'article 363.1.e) del mencionat text refós, així com respecte del compliment del pressupost objectiu del concurs previst en l'article 2 de la Llei 22/2003, de 9 de juliol, Concursal, no es computaran les pèrdues per deteriorament reconegudes en els comptes anuals, derivades de l'immobilitzat material, les inversions immobiliàries i les existències.

2. El que disposa l'apartat anterior únicament serà aplicable excepcionalment en els exercicis socials que es tanquen l'any 2013.»

Disposició final quarta. *Modificació de la Llei 9/2012, de 14 de novembre, de reestructuració i resolució d'entitats de crèdit.*

S'afeg una lletra g) en l'apartat 4 de l'article 36, amb la redacció següent:

«g) Les adquisicions d'actius per part de la Societat de Gestió d'Actius Procedents de la Reestructuració Bancària a l'empara del que disposa la Llei 9/2012, de 14 de novembre, de reestructuració i resolució d'entitats de crèdit, no estaran subjectes al règim previst en el capítol II del títol I de la Llei 15/2007, de 3 de juliol, de defensa de la competència.»

Disposició final quinta. *Títol competencial.*

El present reial decret llei es dicta a l'empara de les competències de l'Estat en matèria d'administració de justícia, legislació processal i hisenda pública de l'article 149.1.5.a, 6.a i 14.a de la Constitució.

La disposició addicional única es dicta a l'empara de les competències atribuïdes a l'Estat en l'article 149.1.17.a de la Constitució en matèria de legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social.

La disposició final segona es dicta a l'empara de les competències atribuïdes a l'Estat en l'article 149.1.8.a de la Constitució en matèria de legislació civil.

La disposició final tercera es dicta a l'empara de les competències atribuïdes a l'Estat en l'article 149.1.6.a de la Constitució en matèria de legislació mercantil.

La disposició final quarta es dicta a l'empara de les competències atribuïdes a l'Estat en l'article 149.1.11.a de la Constitució en matèria de bases de l'ordenació del crèdit.

Disposició final sexta. *Desplegament reglamentari.*

1. El Govern, a proposta conjunta dels ministres de Justícia i d'Hisenda i Administracions Públiques, dictarà les disposicions reglamentàries complementàries que siguin necessàries per a l'aplicació de les taxes per l'exercici de la potestat jurisdiccional amb les modificacions efectuades per este reial decret llei.

2. Per una orde del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques es modificaran els models d'autoliquidació de la taxa per a adaptar-los a les reformes efectuades en este reial decret llei.

Disposició final setèima. *Entrada en vigor.*

1. Este reial decret llei entrarà en vigor l'endemà de ser publicat en el «Boletín Oficial del Estado».

2. No obstant això, les taxes per l'exercici de la potestat jurisdiccional que hagen de liquidar persones físiques i tots els subjectes passius en el cas de la presentació dels recursos contenciosos administratius a què es referixen els números quatre i sis de l'article 1, en el període comprés des de l'endemà de ser publicat este reial decret llei fins a l'entrada en vigor de l'orde del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, per la qual s'adapten el model 696 d'autoliquidació i el model 695 de sol·licitud de devolució per solució extrajudicial del litigi i per acumulació de processos, de la taxa per l'exercici de la potestat jurisdiccional en els ordes civil, contenciós administratiu i social, es liquidaran a partir d'esta última data en el termini de quinze dies hàbils, i quedaran en suspens els processos en l'estat en què es troben. Si els subjectes passius no efectuen esta liquidació, el secretari judicial farà el requeriment a què es referix l'apartat 2 de l'article 8 de la Llei 10/2012, de 20 de novembre.

Madrid, 22 de febrer de 2013.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
MARIANO RAJOY BREY